

Palkkaratkaisut maltillistuivat Suomessa 1990-luvun puolivälissä

Suomalaisen tulopolitiikan historiassa 1990-luvun puoliväli oli merkittävää aikaa. Tuolloin suomalainen ay-liike mukautui eurooppalaiseen alhaisen inflaation ympäristöön. Se näkyi palkkaratkaisujen maltillistumisena. Keskeisenä välineenä toimivat keskitetyt tulopoliittiset kokonaisratkaisut. Ajanjakson ensimmäistä tulopoliittista ratkaisua oli voimakkaasti ajamassa vuoden 1995 alkupuolella toimintansa aloittanut Paavo Lipposen ensimmäinen hallitus. Pääministeri Lipponen halusi Suomen olevan osa tiivistyvää eurooppalaista poliittista ja taloudellista integraatiota, ja niin halusi myös suomalainen ay-liike.

LISÄTIETOJA

Erikoistutkija Pekka Sauramo
(09) 2535 7357
pekka.sauramo@labour.fi
Palkansaajien tutkimuslaitos

Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija **Pekka Sauramon** tutkimuksessa analysoidaan tulopolitiikan aikakaudella tehtyjen palkkaratkaisujen luonnetta, muun muassa niiden maltillisuutta. Palkkaratkaisujen maltillistuminen 1990-luvun puolivälissä johti siihen, että palkkojen osuus vientiteollisuudessa syntyneistä tuloista pysyi 1990-luvun alkuvuosina tapahtuneen laskun jälkeen historiaan verrattuna varsin alhaisella tasolla aina vuoteen 2009 asti.

Ay-liikkeen käyttäytymisen muutosta kuvastavassa palkkamaltissa korostuu palkansaajakeskusjärjestöjen rooli. Pitkälti niiden vaikutuksesta alhaisen inflaation tavoite omaksuttiin laajemminkin ay-liikkeessä.

Uutta suomalaista palkoista sopimisen mallia hahmotettaessa otetaan joko suoraan tai epäsuorasti kantaa tämänkaltaiseen työmarkkinakeskusjärjestöjen huomattavaan vaikutusvaltaan.

Suomalaisessa kilpailukykykeskustelussa on korostettu hintakilpailukyvyyn heikkoutta ja heikentymistä erityisesti vuoden 2007 jälkeen. Tulopolitiikan historiaan suhteutettuna talouskriisivuodet sisältävä periodi 2008–2014 ei erottaudu keskimääräistä voimakkaamman palkkainflaation ajanjaksona.

Palkansaajien tutkimuslaitos toteutti tutkimuksen osana Palkansaajasäätiön rahoittamaa ”Tulopolitiikka ja funktionaalinen tulonjako” –hanketta. ■

JULKAISU

Pekka Sauramo: **Tulopolitiikka, funktionaalinen tulonjako ja palkkamalti Suomessa vuosina 1962–2014**, Palkansaajien tutkimuslaitos, Työpapereita 306, 2016.

Suppeampi versio tutkimuksesta on ilmestynyt Kansantaloudellisen aikakauskirjan numerossa 2/2016.